

Goede avond,

Dank allereerst dat ik hier vanavond mag inspreken. Ik ben erg betrokken bij de problematiek rondom thuiszitters daar ik zelf een dochter heb, van 14 jaar oud, die nu ruim 1,5 jaar niet meer naar school gaat. Daarnaast ben ik werkzaam binnen de regio Drechtsteden als jeugdbeschermer en heb ik vanuit die functie ook 3 pupillen onder mijn hoede die eveneens langdurig thuiszitten, waarvan 1 recentelijk is gekoppeld aan Matchmakers; zo leerde ik dit project kennen via deze betreffende thuiszitter en ben erg enthousiast naar aanleiding van deze kennismaking. De twee andere pupillen die ik begeleid vanuit de jeugdbescherming zijn beide 9 jaar oud; erg jong dus nog; beide met identieke problematiek; en ik ook herken vanuit mijn dochter, want ook zij startte eigenlijk al in groep 3 lagere school met haar strubbelingen op het onderwijs.

Vanuit al deze ervaringen, alsmede vanuit verhalen van andere ouders van thuiszitters, ontwikkel je toch wel wat visie rondom dit thema, gepaard gaande vanuit mijn rol als jeugdbeschermer uiteraard ook.

Wat ik in de praktijk veel zie ontstaan, is een team onderwijs en een team zorg met elkaar in conclaaf rondom een thuiszitter welke samen moeten bouwen aan een constructief plan van aanpak (zonder regie), echter veelal pas nadat de thuiszitter, thuiszitter werd of vlak voor uitval een feit begint te worden; te laat dus eigenlijk. Ouders en hun pupil hier ergens tussen in. Vele versnipperde instanties en organisaties om uit te kiezen wanneer het gaat om die specifieke zorgvraag, dan wel onderwijsbehoefte op alternatieve manier in de richtten. Veelal pupillen die op zowel regulier als op speciaal onderwijs niet tot hun recht komen. Nog wat specifiek; pupillen die globaal gezien, veel prikkels binnen krijgen, waardoor hun verwerkingssnelheid niet mee kan met die van de gemiddelde andere leerling. Meer prikkels, minder sterk op de ego-ontwikkeling, meer verweven met alle anderen energieën die er zijn in een klaslokaal, sterk gericht op de sociaal-emotionele veiligheid in datzelfde lokaal; waardoor deze pupillen sneller spaak lopen dan de rest, in de toch steeds groter wordende klassen en voor individuele aandacht steeds minder ruimte blijkt te zijn.

Dit even in een notendop voor wat betreft mijn ervaringen. Er valt zoveel te zeggen en te vertellen over wat ik heb gezien in de praktijk, het is gewoonweg een heel complexe materie waarvan ik het idee heb dat ik daar nu in dit stukje betoog niet alles over aan kan tikken, al zou ik dat natuurlijk wel heel graag willen. Overkoepelend zie ik het als een proces van een aantal fases als het ware; en wanneer het dan gaat om het willen aanpakken van de problematiek dan wel de aanpak verbeteren van de problematiek, zou ik aan de hand van die fases, hier aandacht willen vragen voor de noodzaak van preventie i.c.m. een regie-hebbende procesregisseur. Het betreft hier namelijk mijn inziens een proces van dreigen richting uitval, naar uitval, tot weer re-integratie waarbij de re-integratie niet altijd slaagt, weet ik uit ervaring en daarom is het zo ontzettend essentieel om in te zoomen op die preventie, omdat de gevolgen van structureel thuiszitten vanzelfsprekend, ontzettend groot zijn voor de ontwikkeling van een kind.

De weg terug naar school betreft een erg lange adem, want uitval gepaard gaat met emotionele overbelasting, waar een fase van rust en ontspanning voorliggend is geworden op terugkeer. Dit omdat de thuiszitter in kwestie dan al dermate ernstig vastgelopen is, dat hij/ zij niet meer tot leren en ontwikkelen komt, en vergt het dus tijd om weer te kunnen integreren. En tijd is erg kostbaar; wanneer een thuiszitter te lang thuis komt te zitten, staat de ontwikkeling stil waar het gaat om organisatie, planning, concentratie en ga zo maar door. Elementen waar een doorsnee thuiszitter wegens de structurele overprikkeling vaak toch al meer moeite mee bleek te hebben gedurende de eerdere schoolgang.

Preventief, wanneer een leerling dreigt uit te vallen, zou zo iets als een Matchmaker of regiehouder, temeer nog bij zulke jonge kinderen als de 2 die ik ken vanuit mijn werk, direct aan moeten kunnen sluiten bij het eerste gesprek op school met ouders, om te bezien waar er weerbaarheid ontbreekt en waar specifiek direct adequate hulp op moet worden ingezet, waarbij deze specialistische regiehouder ook de positie krijgt om bij wachtlijstproblematiek te kunnen prioriteren, temeer vanwege het feit deze acute zorg, het thuiszitten wellicht nog kan voorkomen. Scholen zouden daarin binnen het preventief kader sneller aan de bel moeten trekken, sneller bepaalde specifieke problematiek moeten leren herkennen, om daarin eveneens thuiszitten te kunnen voorkomen.

Ouders daarin ook serieus nemen, wanneer zij aan de bel trekken. Wanneer ik het terug koppel aan mijn casus thuis, en de verhalen van ouders die ik gehoord heb die ook met een thuiszitter van doen hebben, herkennen we met elkaar een rode draad van onmacht en frustratie wanneer het gaat om verzoeken richting schoolgebouwen om meer specifiek in te gaan zetten op bepaalde behoeftes die het kind heeft, maar scholen hierin vaak aangeven onvoldoende in huis te hebben om erop in te kunnen zetten. Ouders gaan dan zelf op zoek naar hulp binnen het doolhof van aanbieders die iets doen met of voor kinderen die vastlopen binnen schoolgebouwen. Veel van deze ouders zien ook wel een bepaalde kwetsbaarheid bij hun kind, echter herkennen het gedrag wat zich manifesteert op school niet terug in andere sociale situaties, of in ieder geval niet van die ernstige aard als wat school constateert, dan wel de ouder zelf constateert aan de hand van de emoties waar het kind in kwestie mee thuiskomt na een dag schoolgang. Binnen de fase van preventie, kan er, op basis van een goede indicatielijst preventief door scholen sneller worden geschakeld met zo iets als een specialistische regiehouder, dan nu gebeurt. Een wijkteam of jeugdbeschermer komt vaak pas aan bod, wanneer de problematiek dermate ernstig is geworden, dat uitval niet meer altijd valt te voorkomen, dan wel uitval al is geschiedt. Daarnaast zijn dit generalistische professionals, het vergt meer specialistisch inzicht dan een proces kunnen inzetten, of bewaken. Daarnaast leert de praktijk dat de problematiek een complementair karakter kent, en de jeugdbeschermer of wijkteammedewerker zich vooral focust op het inrichten van de zorg, en daarin dus die 2 eerder benoemde teams ontstaan; team onderwijs en team zorg, die een regiehouder missen.

Zo'n preventieve professionele aanpak, moet ook echt de klemtoon krijgen van samenwerken; ouders en kinderen willen veelal dat een kind naar schoolgaat, welke ouder wilt dat nu niet? Een blij kind op een school? Dus verbinden, goed grondig onderzoek op alle domeinen van het leven van het kind, om snel en breed helder overzicht te krijgen van welke knelpunten er zijn, om daar adequate doelen op te kunnen formuleren, waarbij de regiehouder in dit soort casussen ook niet moet schuwen om niet enkel te wijzen naar ouders, maar ook scholen, gebrekkig functionerende hulpverlening te voorzien van een gezamenlijk plan van aanpak en dit soort processen goed op te volgen en te bewaken. Het kind in kwestie, als ook de ouders, hebben daarin behoefte aan een veilige, doortastende regiehouder die er voor hun is, er voor hun staat, en niet enkel meedoet aan het wijzen naar ouders en kind zelf. Dit is niet helpend en werkt niet. Niemand is ergens schuldig aan; het moet niet gaan over wie is ergens verantwoordelijk voor het probleem; nee, we gaan het probleem aanpakken en dat gaan we doen in samenwerking met elkaar. De onrust over wie heeft welke verantwoordelijkheid over het ontstaan van een probleem brengt vaak onnodig veel ruis en onveiligheid met zich mee, welke het proces van herstel enkel alleen maar belemmeren. Zo'n regiehouder, ook voor zulke jonge kinderen, snapt het belang van gezonde, inhoudelijke samenwerking.

Als ik terugblik op het proces wat ik en mijn dochter hebben gelopen, had ik zo graag zo iemand naast ons zien staan vanaf preventief kader; het had mijn dochter wellicht schoolgang kunnen opleveren in het hier en nu. Ze is een slimme meid, ik had het haar erg gegund. En ook mezelf als ouder; want wat heb ik vaak op de barricade gestaan voor haar, in mijn eentje. Die strijd heeft me secundair trauma

opgeleverd, het zij zo. Daarin kan ik in ieder geval voor anderen na ons, wel wat betekenen met al die ervaring en opgedane wijsheid. Door nu vandaag ook hier weer mijn steentje bij te dragen. Kinderen zonder duidelijke diagnostiek, die thuis komen te zitten, moet niet kunnen in Nederland; ook zij hebben recht om te leren, te ontwikkelen en naar school te gaan.

Ik hoop dat ik vandaag iemand heb kunnen inspireren, om op het stuk preventie meer licht te gaan schijnen. De regiehouder zou wat mij betreft daarnaast dus vanaf de kop tot de staart hand in hand met de thuiszitter op moeten kunnen blijven trekken, dus naast preventie, tijdens uitval en gedurende re-integratie het proces moeten kunnen blijven bewaken en opvolgen, vanuit regie baanbrekend kunnen handelen voor deze kwetsbare groep. Dus ja, preventie, maar ook ja; een specialist op het gehele proces is voor mij een hele grote wens!

Bedankt dat ik vandaag hier mijn verhaal mocht doen.